

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-602

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Nurmi, Tuulikki		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Seksuaaliterveys ja terveydenhoitaja: seksuaaliterveyden edistäminen ja terveydenhoitajaksi valmistuvien seksuaaliterveyden asiantuntijuus 1970-, 1980- ja 1990-luvuilla		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö	Aika-Datum-Month and year 2000-04-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 211, xxxv s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Seksuaalisen terveyden edistäminen ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin tärkeänä osatekijänä kuuluu terveydenhuollon palveluihin ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden työhön, erityisesti terveydenhoitajalle terveyden edistämisen ja terveystkasvatuksen asiantuntijoina. Terveydenhuollon keskushallinto on kolmen vuosikymmenen aikana kehittänyt ja tukenut merkittävästi terveydenhuollon ja sidosryhmien seksuaalisen terveyden edistämistyötä ohjeiden, suositusten, koulutuksen, tutkimuksen, tiedotuksen, kehittämisohjelmien, aineiston ja seurannan avulla. Tavoitteisella ja pitkäjänteisellä toiminnalla on saatu aikaan myönteisiä tuloksia, muun muassa raskauden keskeytys- ja sukupuolitautitilanne on maassamme hyvä kansainvälisesti katsottuna. Edelleen on kuitenkin monia tärkeitä kehittämisen alueita kuten nuorten seksuaalikasvatus, seksuaalineuvonta terveydenhuollon palveluissa, perhesuunnittelupalvelut, sukupuolitautien ehkäisy ja kaupallisen seksin haittojen ehkäisy.</p> <p>Tässä tutkimuksessa dokumentoidaan seksuaaliterveyden edistämiseen liittyvät toimenpiteet 1970-luvulta 2000-luvulle lähinnä terveydenhuollon keskushallinnon näkökulmasta. Tutkimuksen empiirisessä osassa selvitetään keväällä 1973, 1987 ja 1995 terveydenhoitajiksi valmistuvien seksuaaliterveyden asiantuntijuutta. Asiantuntijuutta lähestytään profession pohjalta. Asiantuntijuuden komponentteja määriteltäessä käytetään hyväksi myös PLISSIT-mallia. Tässä tutkimuksessa asiantuntijuuden keskeiset komponentit ovat hyvät tiedot seksuaalisuudesta, salliva suhtautuminen seksuaalisuuteen ja motivaatio seksuaalikasvatukseen ja -neuvontaan. Lisäksi on selvitetty terveydenhoitajaksi valmistuvien omia seksuaalikokemuksia ja koulutuksessa saatua seksuaaliterveyden opetusta. Opetusta on selvitetty sekä opiskelijoiden että opettajien vastausten perusteella.</p> <p>Kaikki seksuaaliterveyden asiantuntijuuden osakomponentit ovat parantuneet johdonmukaisesti ja tilastollisesti merkitsevästi vuodesta 1973 vuoteen 1995. Asenteissa sallivuus on lisääntynyt eniten suhtautumisessa nuorten sukupuoliyhdyntään, homoseksuaaliseen suhteeseen, tilapäiseen sukupuolisuhteeseen ja itsetydytykseen. Seksuaalikasvatusmotivaatio on kaikkina kyselykertoina ollut suurinta henkilökohtaiseen keskusteluun, vähäisintä mediassa esiintymiseen. Taustamuuttujista uskonnon kokeminen tärkeänä oli tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä tuloksiin. Keväällä 1995 valmistuvista viidesosalla oli vielä heikot tiedot ja seitsemäsosa oli vastahakoinen seksuaalikasvatukseen. Kaikkien mielestä kuitenkin seksuaalikysymykset kuuluvat terveydenhoitajan työhön. Oppilaitokset erosivat suuresti toisistaan tuloksissa.</p> <p>Terveydenhoitajiksi valmistuvat voitiin tyypitellä seksuaaliterveyden alueella hyviin asiantuntijoihin, vastahakoisiin asiantuntijoihin, tiukkiin asiantuntijoihin, innokkaihin, estyneisiin, välinpitämättömän, julistajiin ja asiaa tuntemattomiin. Pohdinnassa esitetään suosituksia seksuaaliterveyden opetuksen kehittämiseksi.</p>		
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>seksuaaliterveys - asiantuntijuus - terveydenhoitajat</p> <p>seksuaalinen käyttäytyminen - asenteet - terveydenhuoltohenkilöstö</p> <p>seksuaalikasvatus - motivaatio - terveydenhuoltohenkilöstö</p> <p>medikalisaatio - seksuaalisuus</p>		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		